

POLSKA KOLEJĄ

1 DO TRÓJMIASTA

Który dworzec Trójmiasta podoba Ci się najbardziej: nowoczesny dworzec w Sopocie z klimatycznymi peronami, neorenesansowy z wieżą zegarową i witrażami w Gdańsku czy modernistyczny w Gdyni? NIEMAPA uwielbia mozaiki i malowidła w hali dworca Gdynia Główna. Wypatrujemy na nich portowych maszyn, podwodnych stworów i kosmicznych tajemnic. Ciekawe, czy dasz radę odszukać zwierzęta, które narysowaliśmy obok, oraz drewniany fotoplastikon – tu przez dziurkę obejrzyś historię gdynijskiej kolei. Potem możesz się przejsić w SKM, by zwiedzić Sopot i Gdańsk, albo skoczyć do Rumii, by sprawdzić tamtejszą dworcową bibliotekę Stacja Kultura z masą ciekawych wydarzeń.

2 W PRASTARĄ PUSZCZĘ

W Puszczy Białowieskiej najlepiej zanurzyć się w czasie długich spacerów, ale miłośnicy kolei też znajdą tu coś dla siebie. Możesz dojechać tutaj pociągiem do Hajnówki – gdy wysiądziesz, szukaj murali (np. portretu dawnego maszynisty i jego żony) oraz Stacji Kultury (może trafisz tu na jakieś ciekawe wydarzenie). W lokalnej cukierni spróbuj słynnego tortu marcinka i spakuj trochę na wycieczkę nad zalew Topiło. W niektóre dni można tam pojechać leśną kolejką wąskotorową przez pola i lasy, pamiętaj jednak, aby kupić bilet wcześniej rano. Jeśli masz dużo energii, ze stacji Białowieża Towarowa (z miniskansenem kolejowym!) ruszają wycieczki ręczną drezyną – polecamy przyjemną, półgodzinną wyprawę do zielonej stacji Białowieża Pałac.

3 NA ZACHODNIE WYBRZEŻE

Jeśli wybierasz się na zachodnią część wybrzeża: do Świnoujścia i Międzyzdrój czy do Kołobrzegu, możesz pojechać kuszetką lub wagonem sypialnym, tak jak bohaterowie „Ducha podróży” – książki dla dzieci KOLEO. Ciekawe, czy sny przyśnione w pociągach są szybsze niż zwykle? Bilety na taką nocną podróż koleją najlepiej kupić z wyprzedzeniem. Będąc w środkowej części wybrzeża zachodnio-pomorskiego, przejeżdż się Nadmorską Koleją Wąskotorową na odcinku Rewal – Pogorzelica. W Rewalu możesz przy okazji odwiedzić Park Wieloryba. Wiesz, że w Bałtyku mieszkają krewni tych największych morskich ssaków – morświny? Może uda Ci się jakiegoś wypatrzeć?

4 GÓRSKIMI SZLAKAMI

Tatry, Pieniny czy Karkonosze – górskie wyprawy są zawsze emocjonujące, a dojazd pociągiem pozwala zobaczyć szczyty, na które potem się wdrapiesz. Gdy wysiądziesz na zabytkowym dworcu w Szklarskiej Porębie Górnej, nogi same poniosą Cię nad wodospady czy do Śnieżnych Kotłów. Nieodległy przystanek Polana Jakuszycka to najwyższy położony dworzec w Polsce i punkt wypadowy na narty. Jeśli jednak na górskie wakacje wybierzesz Dolinę Popradu zwróć uwagę na pięknie odnowione malutkie górskie dworce w Piwnicznej-Zdroju i Rytrze. W Tatrach możesz wypróbować wszystkich rodzajów kolejek górskich: kabinowych, gondolowych, krzeselkowych i linowo-terenowych, także tych po stronie słowackiej – TLD (Tatranské lanové dráhy)!

5 NA DOLNYM ŚLĄSKU

Wycieczkę zacznij od dworca kolejowego Wrocław Główny – imponuje on wyglądem i w dzień, i w nocy, a w środku znajdziesz nawet galerię sztuki BWA! Zanim pójdziesz szukać krasnali, skocz do Kolejkowa zobaczyć makietę z najpiękniejszymi atrakcjami Dolnego Śląska i zaplanuj kolejne wycieczki. Mikolom najmocniej polecamy przejażdżkę trasą kolejową między Wałbrzychem a Kłodzkiem, pełną malowniczych mostów i wiaduktów – jest ich tu mnóstwo, z czego najwyższy w Nowej Rudzie. Trasa wiedzie też przez tajemnicze tunele, owiane legendami o skarbach. Znasz tę o Złotym Pociągu? Może to Ty wpadniesz na jego trop?

6 PO TORZE, PO TORZE, PO TORZE PRZEZ MOST

Pociągi jadące nad Wisłą poruszają się po mostach – najdłuższe z nich biegną w okolicach Torunia, Grudziądz i Tczewa. Może to któryś z nich miał na myśli Julian Tuwim, pisząc „Lokomotywy”? Zdążyś przeczytać ten wiersz, jadąc ponad rzeką? Najnowocześniejszy most kolejowy otwiera się w tym roku na Odrze – w Kostrzynie. Jeśli jednak wolisz zabytki, to polecamy świetną trasę po nieczynnej linii kolejowej w województwie lubuskim „Kolej na rower”. Na dworcu w Nowej Soli przesiądź się na rower, by przemierzyć dawny kolejowy most w Stanach z pięknymi widokami na Odrę.

7 BANĄ PO WIELKOPOLSCE

Czy wiesz, że w gwarze wielkopolskiej pociąg to „bana”? Stolicą tego regionu jest Poznań, którego dworzec mieszkańcy nazywają „chlebakiem”. Warto wpaść tu do któregoś z parków: Wilsona, Cytadeli, a przede wszystkim Malty, gdzie wzdłuż brzegów jeziora kursuje specjalna kolejka parkowa – Maltanka! NIEMAPA uwielbia wszystkie nazwy z „nie” w środku, więc polecamy również wyjazd do Zaniemyśla Średzką Koleją Powiatową i odwiedzenie dębu Dziadzius, który ma prawie 600 lat! Zapraszamy też na wycieczkę do Puszczykowa. To dawne uzdrowisko w otulinie Wielkopolskiego Parku Narodowego, z zabytkowym dworcem i muzeum słynnego podróżnika Arkadego Fiedlera – wizyta w nim jest jak wyprawa dookoła świata!

8 POLSKA PÓLNO-CNO-WSCHODNIA

Znajdziesz tu jedno z najpiękniejszych dworców w kraju – na przykład w Malborku czy Iławie. Ich wnętrza są ozdobione witrażami, żyrandolami i mozaikami. W obu znajdują się herby okolicznych miast. Może wybierzesz z rodziną jeden herb i to będzie cel Waszej kolejnej wyprawy po krainie jezior? NIEMAPA poleca też obejrzenie zabytkowych mostów w Stańczykach, a dla tych, którzy nie mogą się zdecydować, czy żeglować, czy jechać pociągiem, znajdzie się rozwiązanie kompromisowe: na trasie „Statkiem po trawie” w Kanale Elbląskim część rejsu odbywa się po torach!

9 JEDŹ W BIESZCZADY

Żeby wyruszyć na wędrowki po bieszczadzkich poloninach, można dojechać do Przemyśla, gdzie jest piękny dworzec i tor saneczkowy – sanki jadą tu po szynach! Z kolei w Sanoku warto się zatrzymać, by obejrzeć Muzeum Budownictwa Ludowego. Dalej również można jechać koleją – na przykład do Uhercz Mineralnych, gdzie znajduje się wypożyczalnia drezyn rowerowych napędzanych siłą mięśni podróżnych! Jeśli nie chcesz się zmęczyć, jedź raczej do Majdanu, gdzie kurs rozpoczyna Bieszczadzka Kolejka Leśna, a niektóre składy są prowadzone przez parowóz.

10 GÓRNY ŚLĄSK

Miasta Górnego Śląska gęsto spleta sieć połączeń (nie tylko kolejowych, więc podróże pociągami po tej aglomeracji to codzienność wielu mieszkańców. Zatrzymaj się dłużej na Stacji Biblioteka w Rudzie Chebzie w odrestaurowanym budynku dworca. Wskocz też w Beskid Śląski spróbować zapiekankę na peronie dworca w Bielsku-Białej i obejrzać wiadukt kolejowy w Łabajowie koło Wisły. A co powiesz na podziemną przejażdżkę kolejką górniczą? Możesz to zrobić w Zabru, w Sztolni Królowa Luiza albo w Kopalni Guido – z jedyną na świecie udostępnioną turystom elektryczną kolejką podwieszaną!

11 JEDZIE POCIĄG Z DALEKA

Pociągiem dojedziesz nie tylko do miast w Polsce, ale i za granicę, nawet na koniec Europy! Ale wcale nie trzeba jechać bardzo daleko – można wybrać się na przykład do Ostrawy w Czechach, gdzie jest wiele różnych atrakcji dla dzieci. Szczególnie polecamy Mały Svět Techniky U6. Warto też skoczyć do Berlina do MACHmit! lub do Wiednia pojeździć na karuzelach i kolejką na Praterze. A jeśli wybieriecie się na północny wschód, do Wilna, zwiedźcie muzeum kolejnictwa, w którym każdy może na chwilę zostać maszynistą.

Poszukaj tych zwierząt we wnętrzu dworca.

Wpisz nazwę najwyższej zdobytej przez Ciebie góry i jej wysokość. Zaplanuj wycieczkę na jeszcze wyższą!

Pomaluj pociąg na złoto.

Wybierz i narysuj herb, który Ci się najbardziej spodoba.

Rozszyfruj poznańską gwara.

Rajzujemy z bracholem baną, aż ryfły nam się klejczą.

Wypełnij paszport i zaprojektuj pieczątki krajów, do których chcesz pojechać pociągiem.

BILET

Imię _____

Nazwisko _____

Data urodzenia _____

_____

_____

_____

POLSKA KOLEJA

NIEMAPA

KOLEJOWA SKŁADANKA PIEKŁO-NIEBO

Na dłuższą podróż pociągiem przygotuj sobie kolejowe piekło-niebo. Zagraj z rodziną, innymi pasażerami, a kto wie, może nawet konduktor się odważy?

JAK ZŁOŻYĆ?

- 1 Kartkę złóż na pół, i jeszcze raz na pół, aby powstał mały kwadrat. Następnie rozłóż kartkę.
- 2 Połóż kartkę białą stroną do góry i każdy róg zagnij do samego środka.
- 3 Odwróć składankę na drugą stronę i ponownie zagnij rogi do środka.
- 4 Odegnij lekko koniuszki rogów kartki i w powstałe kieszonki włóż dwa palce wskazujące i dwa kciuki.
- 5 Gotowe! Możesz otwierać i zamykać składankę!

Jeśli masz problem ze złożeniem, obejrzyj filmik!

JAK GRAĆ?

Otwieraj i zamykaj piekło-niebo, aż osoba, z którą grasz, powie „STOP”. Zatrzymajcie się do środka. Osoba grająca z Tobą wybiera sobie jedną cyfrę spośród 4 widocznych. Odchylcie ją, by odkryć zadanie. Gdy zostanie ono wykonane – zamieniacie się rolami!

NIEMAPA to seria nietypowych przewodników dla rodzin po ciekawych miejscach i sprawach. NIEMAPA Polska Koleją powstała dzięki współpracy z KOLEO. Autorkami są Joanna Studzińska i Joanna Gusza, a ilustracje wykonał Maciek Błażniak ze Studia Ładne Halo.

DUCH PODRÓŻY

Poznajcie ducha podróży! To bohater książki dla dzieci wydanej przez KOLEO. Jest widoczny tylko dla konduktorów oraz dzieci podróżujących pociągami. Potrafi przybierać różne kształty i uwielbia kole! Przygotował dla Was zestaw podróży zabaw.

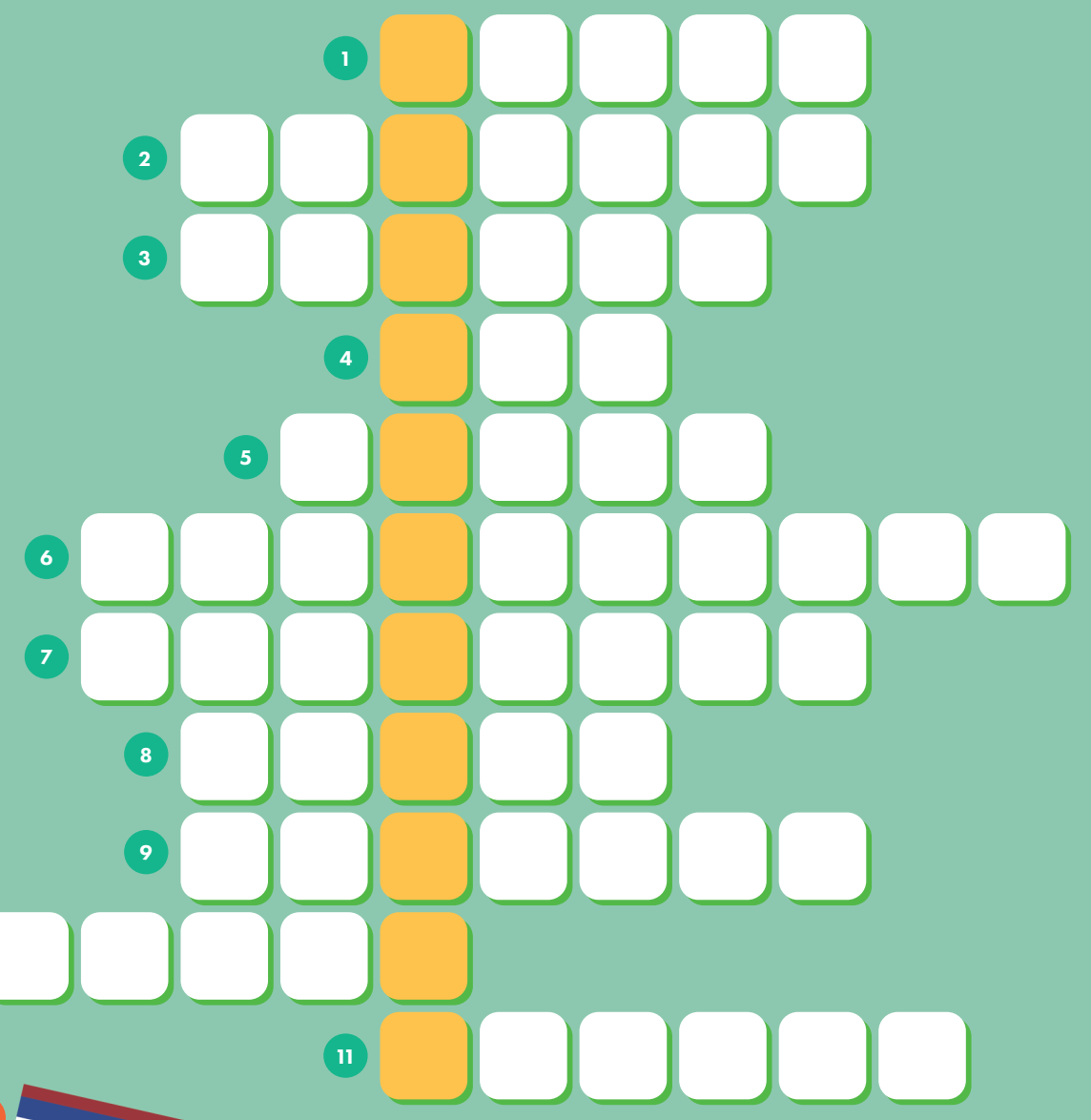
Na stronie koleo.kids możecie kupić książkę „Duch podróży” z podobnymi zadaniami.

KRZYŻÓWKA Z NIESPODZIANKĄ

Cześć! Dzieci też mogą pakować się w podróż koleją! Na rysunkach podpowiadamy Wam, co możecie zabrać w długą drogę, żeby się nie nudzić. Rozwiążcie krzyżówkę, a dowiecie się, jakim dziwnym słowem duch podróży nazwał swój wynalazek, do którego można to wszystko spakować.

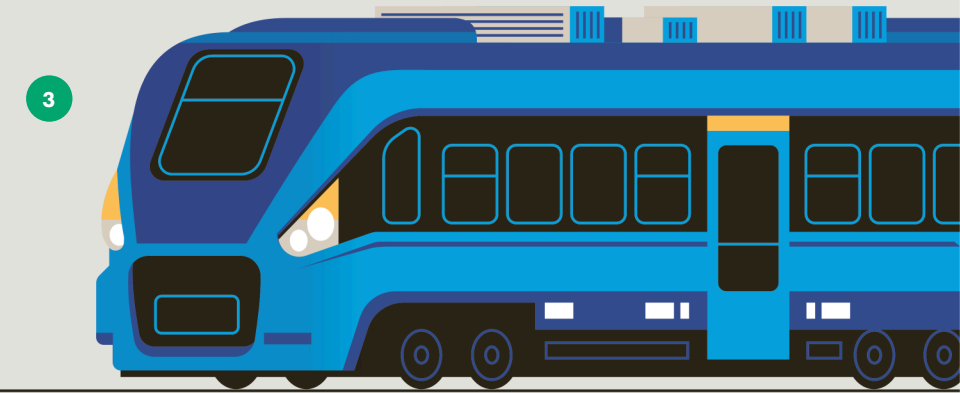
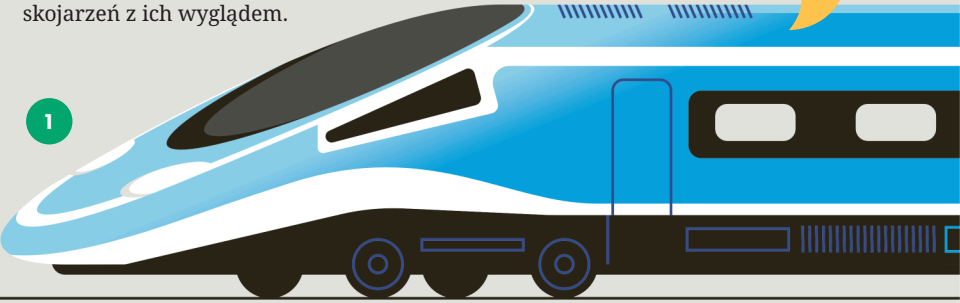
Po rozwiązaniu hasła zeskanujcie kod QR i zobaczcie, jak wygląda jego sposób na nudę!

ZŁAM KOD WYOBRAŹNI

Miłośnicy kolei (zwanii czasem w skrócie mikołami) nadają lokomotywowi oryginalne nazwy pochodzące od skojarzeń z ich wyglądem.

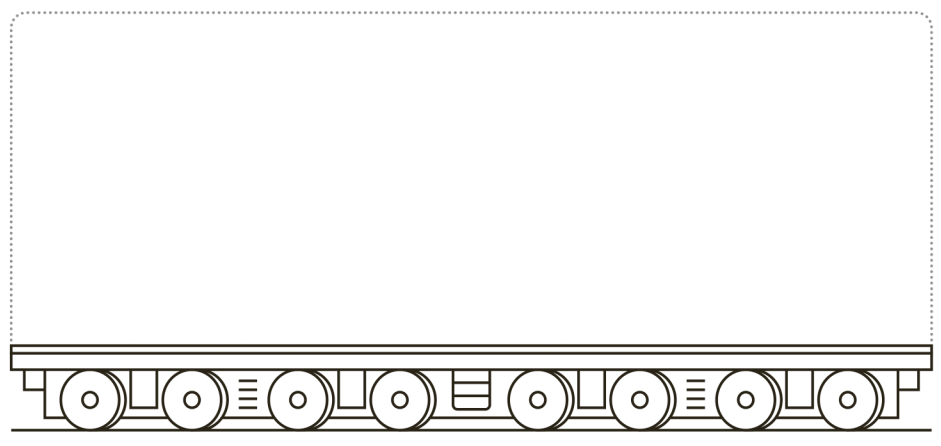
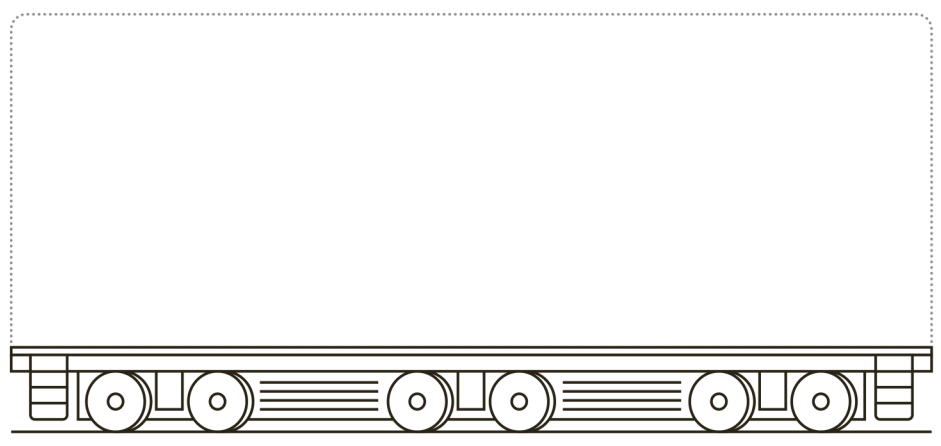
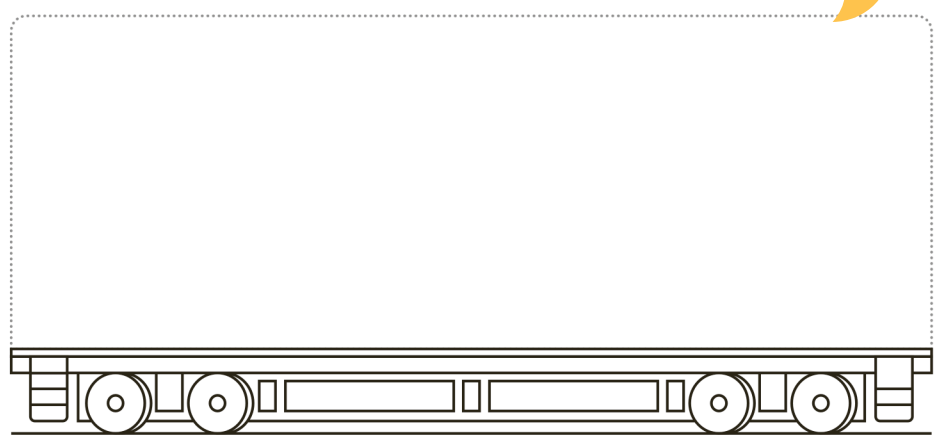
Zgadnij, która z lokomotyw to nurek, karp, tygrys i dziobak.

WAGONY DO NIEJ PODOCZEPIALI

Ile znasz rodzajów wagonów? Oprócz podziału na towarowe i pasażerskie istnieją też specjalne rodzaje wagonów: salonki (którymi jeżdżą głowy państw), kuszetki i sypialne (do spania), pocztowe, restauracyjne (WARS) czy wagony więzienne. Jak je sobie wyobrażasz?

Uzupełnij puste wagoniki rysunkami. Wymyśl też swój pomysł na wagon! Może umieścisz w nim plac zabaw?

JAK MAM NA IMIĘ?

Moje imię pochodzi z ostatnich słów wiersza Juliana Tuwima „Lokomotywa”.

Przeczytaj wiersz lub zeskanuj kod QR, by go posłuchać. Sprawdź, jak brzmi moje imię.

PAPA!

W niektórych krajach obowiązuje zakaz całowania się na peronach. Po raz pierwszy wszedł on w życie we Francji w 1910 roku, gdy stwierdzono, że za długo żegnające się pary zakochanych utrudniają innym podróżnym dostęp do pociągów. Dobrze, że nie ma zakazu przytulania!

Wymyśl swój specjalny zestaw gestów na pożegnanie i naucz go współpasażerów!

